

РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ТА ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ЯК ЗАПОРУКА ФАХОВОГО СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА

Касянчук А. Ю., Лященко В. В., Сичов Д. В.

Для розкриття сутності питання спочатку необхідно з'ясувати, що професійна майстерність ґрунтується на високому фаховому рівні педагога, його загальній культурі та педагогічному досвіді.

Професіоналізм людини у будь-якій сфері діяльності багато в чому залежить від рівня сформованості майстерності. Цей чинник важливий передусім у педагогічній діяльності.

Метою роботи є теоретичний огляд проблеми професійної культури та педагогічної майстерності як запоруки фахового становлення майбутнього педагога.

Педагогічна майстерність – це комплекс властивостей особистості, що забезпечують самоорганізацію високого рівня професійної діяльності на рефлексивній основі.

Кожен педагог має бути гуманним, визнавати значущість особистості кожної дитини, будувати взаємини з дітьми на основі любові та поваги. Вихідною тезою у професійній діяльності педагога-гуманіста є розуміння того, що всі діти різні і до кожного має бути застосовано індивідуальний підхід; тільки тоді, коли він зуміє навчити, захистити інтереси дітей, надати їм допомогу, створити умови для самоствердження і саморозвитку кожного з них – уважається майстром своєї справи.

Майстром називають ту людина, яке має ґрунтовні знання про об'єкт своєї діяльності і засоби впливу на нього, хист до конкретного виду діяльності, володіє низкою важливих особистісних якостей, любить свою професію, має досвід роботи і послідовників, постійно самовдосконалюється.

Педагогічна майстерність має такі структурні компоненти, як:

- гуманістичну спрямованість (ставлення до дитини як суспільної цінності; активне партнерське спілкування; прагнення до самовдосконалення; установка на творчість; усебічний і гармонійний розвиток вихованців);

- професійні знання (методологічні – закономірності соціалізації; теоретичні – знання цілей, принципів, методів і форм педагогічної діяльності);

методичні – знання методик виховання; технологічні-володіння педагогічною технікою);

- педагогічні здібності (пізнавальні, конструктивні, комунікативні, організаційні, педагогічний такт, педагогічна уява, педагогічна спостережливість);

- педагогічна техніка (само презентація педагога; уміння взаємодіяти з вихованцями; уміння самовдосконалювати техніку).

Професійна культура майбутнього педагога вимагає таких умінь, як: «володіти собою» – поставою, мімікою, жестами, пантомімікою; керувати емоційними станами – знімати зайве психічне напруження, викликати стани творчого самопочуття; володіти технікою мови – дихання, голосоутворення, дикцією, темпом мовлення; уміння співпрацювати з кожною дитиною у процесі вирішення педагогічних завдань – дидактичних, організаторських, контактної взаємодії, стимулювання діяльності вихованців тощо.

Тобто для того, щоб бути дійсно гарним педагогом, вміти володіти педагогічною майстерністю, потрібно завжди розвиватися і як особистість, і професійно. Найголовнішим для педагога в цьому випадку має бути інтерес до професії, покликання, педагогічні нахили.

У такому випадку рівень педагогічної діяльності зростає, педагог оволодіває новими технологіями, підвищується його психолого-педагогічна культура, розвиваються педагогічні здібності, якості та властивості, збагачується методичний досвід. А згодом він уже сам прагне створювати власні прийоми і методики.

Особистість педагога як фахівця характеризується такими якостями: професіоналізм, педагогічна культура та педагогічна майстерність, професійно-педагогічна компетентність, професійно-педагогічний потенціал, педагогічні здібності, педагогічна творчість, педагогічна техніка.

Педагогічна культура є вищим виявом професіоналізму й охоплює такі компоненти: загальну культуру, наукову ерудицію, педагогічне мислення та етику, культуру професійного здоров'я, мовлення та спілкування, духовне багатство, культуру наукову організацію праці, прагнення до самовдосконалення тощо.

Педагогічну культуру слід формувати цілеспрямовано і постійно розвивати, оскільки саме вона забезпечує вдосконалення навчально-виховного процесу і самовдосконалення кожного педагога. Чим вищою є професійна культура педагога, тим різноманітнішою й ефективнішою є його

взаємодія з дітьми. Вона дає змогу педагогу піднятися до вершин майстерності.

Отже, розвиток особистісної та професійної культури майбутнього педагога – це дійсно запорука його фахової майстерності. Педагог є визначальною фігурою системи освіти. Рівнем розвитку його професіоналізму, культури та майстерності визначаються будь-які успіхи і в педагогічній діяльності, і в розвитку суспільства загалом.

Список використаних джерел:

1. Виленский М. Я. Физическая культура в научной организации учебного труда студентов. Москва: Прометей, 1993. 156 с.
2. Круцевич Т. Ю., Петровский В. В. Теория и методика физического воспитания / под ред. Т. Ю. Круцевич. Київ: Олимпийская литература, 2003. Т. 1. 423 с.
3. Леонов О. З. Організаційно-методичні засади позанавчальної роботи з фізичного виховання у ВНЗ. *Теоретико-метод. проблеми виховання дітей та учнівської молоді*: зб. наук.праць. Київ-Житомир, 2005. Вип. 7. С. 2.